

## Enriching the Urban Jungle with Bees

LEAD PARTNER:  
Ljubljana, Slovenia

PARTNERS:  
Bansko, Bulgaria  
Bergamo, Italy  
Osijek, Croatia  
Sosnowiec, Poland

Photo: Luka Dakskobler

## Nešteto možnosti za nove medene izdelke

***Amarante, eno najlepših in "najsajših" mest na Portugalskem, leži na severu države. Znan je po svojem medu, še posebej po vrstah kot so vresje, rožmarin, evkaliptus in pomaranča. Ti so tako posebni, da so zaščiteni z EU znakom kakovosti Zaščiteni geografska označba. Lokalni med ter drugi raznovrstni proizvodi narejeni z medom in in drugimi čebeljimi pridelki se tržijo po celi državi in tudi v tujini. Raznovrstna uporaba medu izvira iz njegove tradicionalne uporabe v kulinariki, kot tudi iz sanj in vizij domačinov, ki so povezali male čebelarje in razvili svoja podjetja. Čebelarstvo je danes rastoča gospodarska panoga, ki je še posebej pomembna za podeželska območja.***

Medeni kruh, po portugalsko Broa de mel, je portugalski glasbeni duet, ki je zaslovel v 80ih in 90ih s svojimi ljubezenskimi pesmimi s katerimi sta nastopala na festivalih kot npr. Festival RTP da Canção. Njune pesmi govorijo o strasti, gorečnosti, zvezah, romanci, vetriču, ljubkovanju in o »medenih tednih«. Ob teh sladkih temah o sreči in dobrem razpoloženju se lahko počutimo »medeno«.

Ime skupine in njihova besedila so globoka povezana z »medenim kruhom« znano portugalsko sladico, ki jo izdelujejo v mnogih pekarnah in slaščičarnah. Med se uporablja v portugalskem slaščičarstvu v tipičnih sladica kot so »torta z ingverjem in medom«, »torta s cimetom in medom«, »medeni kruh z nadevom iz jajčne kreme«, »torta iz oljčnega olja z medom, oreščki in cimetom«, »algarvska medena torta«, »torta z medom in jogurtom« in »torta z medom in rozinami« ali »medeni toast«.

Med lahko uporabimo na nešteto načinov, od gastronomije do kozmetike, zdravja in dobrega počutja.... ali pa ga uživamo samega. Povečano povpraševanje po takih proizvodih igra pomembno vlogo v lokalni ekonomiji, kar je prepoznal Alexandre Vieira, trenutni predsednik Apimarãa (Združenje čebelarjev Marãa in Aboboreire), združenja, ki povezuje okoli 50 čebelarjev. Njegovo poslanstvo je narediti Apimarão bolj dinamično in zagotoviti logistične pogoje, ki bi olajšali delo proizvajalcev medu tako na področju pridobivanja medu, kot tudi trženja.

Alexandre Vieira je inženir gozdarstva in čebelar, ki prodaja cvetni prah čajnicam, slaščičarnam in lekarnam in je najbolj predan konstruiranju in gradnji čebelnjakov. Postavlja čebelnjake različnih velikosti, tudi manjše namenjene le domači uporabi.

Rastlinstvo gore Marão in Aboboreira ter brežine reke Ovelha sestavljajo vresje, rožmarin, evkaliptus in cvetovi pomaranč. Med pridelan na tem območju je poseben in nosi EU znak kakovosti »Zaščitena geografska označba (ZGO)«.

V Amarantu najdemo več navdihujočih zgodb povezanih z medom. Tu je zgodba Alexandra Moraisa, ki se je začela z rojem, ki je zašel v njegovo hišo, danes pa ima v lasti več kot 200 panjev in izvažajo svoje proizvode v tujino. Zgodba o uspehu trgovine [Dolmen](#) (Zadruga za lokalni in regijski razvoj); Tiago Morais, poklicni gasilec in velik občudovalec nordijskih kultur, je s proizvodnjo ([Runas Hidromel](#)) medicine »pijače bogov« uresničil svojo veliko strast. [Inside Experiences](#), lokalna turistična agencija, je oblikovala dve poti / vodena ogleda, da bi medeno izkušnjo omogočila tudi turistom.

Povzeto po članku Nicolau Ribeira (Mestna občina Amarante)

## Središče znanja: Izobraževanje

Najprej vas vabimo, da preberete [»žepno« izdajo priročnika](#) z navdihujočimi zgodbami iz 10 EU mest. Na voljo bo v [12ih EU jezikih](#) do začetka decembra 2022. Da pričnete z gibanjem v svojem mestu vam priporočamo, da se poglobite v razširjeno izdajo priročnika in ostalih orodij, ki so opisana spodaj.

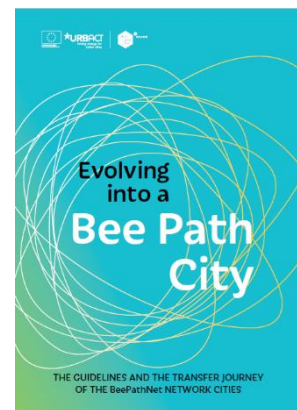
[Priročnik: Evolucijski koraki k čebelarstvu prijaznemu mestu – proces prenosa.](#) Ugotovite kako razviti čebelje proizvode in jih vključiti v Čebeljo pot. V BeePathNet partnerstvu so to dosegli na več načinov, ki so opisani v priročniku za razvoj urbanega čebelarstva.

Preberite poglavje 8 Čebelji proizvodi – razvoj čebeljih proizvodov in Čebelja pot. V njem lahko preberete, kako je to storila Ljubljana in se seznanite z dobrimi praksami, kot je Najemi panj.si, posebna hišna medena sladica restavracije Pri kolovratu, sodelovanje z Slovenskim etnografskim muzejem ...

Poglavje vključuje tudi študije primera iz vseh BeePathNet partnerskih mest Cesena (Italija), Bydgoszcz (Poljska), Hegyvidek (Madžarska), Nea Propontida (Grčija) in Amarante (Portugalska).

[BeePathNet knjižnica s tematskimi časopisi](#) – obiščite arhiv tematskih časopisov in poiščite navdihujoče urbane zgodbe, ideje za drobne aktivnosti z velikim vplivom, aktivacijo različnih deležnikov ipd. Da bi se približali meščanom, so časopisi prevedeni v več jezikov.

Za več informacij obiščite našo spletno stran [BeePathNet Reloaded](#) in nam sledite na [Facebooku](#) ali [Twitterju](#).



## Nekaj dobrih praks za navdih

Samo za navdih vam predstavljamo nekaj dobrih praks naših čebelar prijaznih mest.

*BeePathNet Reloaded partner – mesto Sosnowiec, Poljska*

### Sosnowiec mesto, kjer so vsi del ozaveščanja

V Sosnowiecu so mestne oblasti uspele pritegniti k sodelovanju različne ustanove in meščane. Vsi sodelujejo pri ozaveščanju o čebelah in o tem,



*Foto: arhiv BeePathNet Reloaded*

zakaj moramo spremeniti svoj odnos in način razmišljanja, da bi zagotovili svetlejšo prihodnost za vse nas.

Institucije, ki so skrb za čebele uspele vključiti v

svoje delo, lahko najdemo na veliko lokacijah v Sosnowiecu. Naj jih omenimo samo nekaj: medijska knjižnica Zagłębie, dobrodelna trgovina Medeni sat, Muzej medicine in farmacije, grad Sielecki in mnogi drugi. Celo Posebna ekonomska cona Katowice se je pridružila rojenju in deli ter širi znanje.



*Foto: arhiv Posebne ekonomske cone Katowice – podcona Sosnowiec in Dąbrowa*

*BeePathNet vodilni partner – mestna občina Ljubljana, Slovenija*

### Najemi panj.si

Urbani čebelar Gorazd Trušnovec je pridobil podjetniško znanje skozi Program spodbujanja podjetništva z družbenim učinkom – FERFL, ki sta ga organizirala Mestna občina Ljubljana in Javni zavod Cene Štupar, kjer je razvil poseben proizvod z imenom »[Najemi panj](#)«. Storitev najema panja se po navadi sklone za dobo enega leta, kjer stranke lahko najamejo dva ali več panjev. Za letno najemnino stranka dobi 10 velikih kozarcev medu na panj, z možnostjo odkupa preostalega medu, sami pa lahko čebelarijo s pomočjo izkušenih čebelarjev, ki jim razložijo vsak korak v procesu. Obstajajo tudi mentorski paketi, team-buildingi za podjetja, delavnice za otroke ... V zadnjem času je pričel s tečajem čebelarstva kot rehabilitacijskim programom za zapornike.



*Foto: Žiga Koritnik*

## Dolmen

Dolmen je ime zadruga za lokalni razvoj, ki se nahaja v Amarantu, Portugalska. Vključuje člane iz različnih sektorjev – javni sektor (npr.: mestna občina Amarante), druga združenja, MSPje, proizvajalce in posameznike.

Njegova naloga je promocija lokalnega razvoja skozi valorizacijo lokalnih proizvodov, kulture, dediščine in ljudi. Njihovo delovanje se osredotoča na podeželska območja, ne samo v Amarantu, temveč tudi v sosednjih občinah kot so Baião, Cinfães, Marco de Canaveses, Penafiel in Resende. Ključno za njihov podjetniški razvoj je sodelovanje na nacionalnih sejmih, sejmu hipermarketa Continente in na sejmih v tujini.



Vir: Dolmen